

Vähemmistön

ääni

● *Veijo Baltzar: Polttava tie. Romaani. Tammi.*

Suomella on oma rotuongelmansa: romaanit, syyllisyys rotusyrjintään ja tilaisuus syrjimättömyyden osoittamiseen käytännössä. Syrjintä kohdistuu mustalaisiin heidän epäsosiaalisiksi koetun käyttäytymisensä tähden. Yhdenmukaisuutta korostavat tavat ja vaatetus jakavat vastuun yksilöiden vallattomuudesta koko heimon kannettavaksi. Mustalaisten mahdollisuudet toimeentuloon, elintasota ja sivistyksestä puhumatta-

nen apurahan museoliitolta. Sen turvin tehtiin uuden museon tilatutkimus ja valmistettiin kaksi pienoismallia. Taidedyhdistyksen tarkoituksena oli lähettää asiantuntijoita ulkomaille perehtymään sikäläisiin museoratkaisuihin, mutta tarkoituksen ei satu varoja. Useat yhdistyksen jäsenet ovat kuitenkin omalla kustannuksellaan käyneet tutustumassa maailman johtaviin museoihin. Taidemuseon tila- ja rakennetutkimusta ei ollut tarpeen korjailla tai muuttaa matkoilla saatujen lisätietojen ansiosta, mutta valaistuksen suhteen tarvitaan vielä lisätutkimuksia.

kaan ovat edellämainitusta syystä huonommat kuin valkolaisten. Tämä rakentaa noidankehää, houkuttelee jopa pakottaa keräämiseen, kepulikonsteihin, laittomuuksiinkin. Valkolaisuuden tunnusmerkit omaksuvan heimo hylkää; valkolaisten vauruksellinen hyväksyntä ei sitä korvaa. Koko heimon kattavaa ratkaisua ei toistaiseksi näy; harvat muutokset parempaan päin tapahtuvat yksilötasolla.

Tässä Veijo Baltzarin heimo-laisistaan kirjoittaman romaanin dokumenttiaines. Juoni on nuoren mustalaispariskunnan ja vaimon veljen toistakymmenen vuoden elämänvaiheet ja jäsenytymispyrkimykset yhteiskuntaan. Kirjan päähenkilöt ovat niitä, joiden onnistuu särkeä lumous ja saavuttaa yhteiskunnallisesti arvostettu asema.

Mitä tästä kirjasta sanoa? On merkittävää, että romaanivähemmistön ongelmia vihdoinkin näin valotetaan sisältä päin. Toivoisi kuitenkin, että nuoren kirjailijan suhteellisuudentaju ja ilmaisukyky kehittyisi tätä tärkeää tehtävää vastaavalle tasolle. »Polttava tie» on vielä esikoiseksikin kömpelö, sen saama huomio muista syistä kuin kirjallisista ansioista johtuvaa.

Jouko Puhakka

TAPAAMME TEATTERISSA
«TV» VOI AINA SULKEA»

Kajalinen

22.12.68